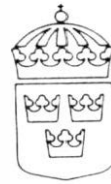

Motion till riksdagen

1988/89:Jo523

av Marianne Carlström m. fl. (s)
Livsmedelskontrollen

Mot.
1988/89
Jo523-531

Miljörisker i lantbruket, störningar i vatten och havsmiljön, kemikalier och hälsofarliga material och miljöfarliga processer i industri och handel skapar oro för matens kvalitet.

Alltfler oroar sig över hur vi behandlar våra livsmedel. Stordrift och hög ekonomisk avkastning dominerar både inom jordbruket och inom själva livsmedelsproduktionen. Snabb tillväxt, stapelbara varor med lång hållbarhetstid har gått ut över smak, färg och kvalitet. Tillsatser gör korven och brödet hållbara i flera veckor. Vad gör vi egentligen med maten?

Vi måste ta oron på allvar och ställa krav på god, näringsriktig och hälsosam mat vare sig vi lagar den själva, tillreder halv- eller helfabrikat, eller äter ute.

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. På många håll i Sverige har man funnit höga nitrathalter i dricksvattnet. I dag är gränsvärdet 50 mg/l för vuxna och 30 för barn. Vi anser att gränsvärdet bör sänkas.

Viktiga baslivsmedel som fisk och musslor kan genom miljöpåverkan bli ohälsosamma att äta. I försurade sjöar innehåller fisken så stora halter kvicksilver att gravida och ammande kvinnor avråds att äta den. Och flera insjöar är svartlistade och fisken belagd med saluförbud. Svartlistningen sker i dag då kvicksilverhalten överstiger 1 mg/kg fiskkött hos gädda. Vi tycker att gränsvärdet är för högt. Det bör sänkas, eftersom kvicksilver kan anrikas i människans hjärna och nervsystem.

Kadmiumhalten i svenska jordar ökar och innebär på sikt en hälsorisk. Allvarligast är risken för njurskador. Kadmium kommer främst från spannmål och inälvsmat. Enbart genom gödslingen sprids 3,5 ton kadmium årligen direkt till åkerjorden. Det går att avlägsna kadmium i gödseln innan den används.

Från USA har det kommit rapporter om att bekämpningsmedel läckt ut i ytvatten och grundvatten. Det gäller bekämpningsmedel som är godkända och används här i Sverige i jordbruk och trädgårdsnäring. De rester av bekämpningsmedel som rinner ut i våra vattendrag är på väg att bli ett problem. Bekämpningsmedelsresterna kan anrikas och nå höga halter i alger, kräftdjur och fisk. Vi anser att yt- och grundvatten bör mätas kontinuerligt för att spåra eventuella bekämpningsmedel. Snabba insatser kan då göras för att förhindra fortsatt skadeverkan.

På grund av det stora avståndet mellan producent och konsument har behovet ökat av olika tillsatser. Det är inte rimligt att manipulera med hållbarhet, färsighet, färg, konsistens och smak bara för att bibehålla en

storskalig och centraliserad produktion och distribution av livsmedel, då det varken ger konsumenten hälsomässiga eller ekonomiska vinster. Vi kräver att alla onödiga tillsatser förbjuds.

Mot. 1988/89
Jo523

Maten skall främja hälsa och välbefinnande. Vi vill ha näringsrika, oförstörda och icke giftiga livsmedel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om sänkningen av gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester, nitrat och kvicksilver i livsmedel,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om minskningen av användningen av konserveringsmedel i livsmedel och slopandet av alla onödiga livsmedelstillsatser,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om mätning av yt- och grundvatten.

Stockholm den 24 januari 1989

Marianne Carlström (s)

Ingrid Andersson (s)

Ulla Pettersson (s)

Ingegerd Sahlström (s)